

Správa volných finančních prostředků Statutárního města Hradec Králové je řízena Směrnicí rady města č. 11/2005, týkající se postupů města Hradec Králové při zhodnocování volných finančních prostředků, včetně jejich pozdějších dodatků. Uvedená směrnice stanovuje pravidla a postupy pro zhodnocování finančních prostředků a zároveň vyjadřuje závazek města, jako správce veřejných financí, k investování svěřených prostředků s nízkým rizikem a vysokou mírou likvidity, za účelem dosažení maximálního možného výnosu.

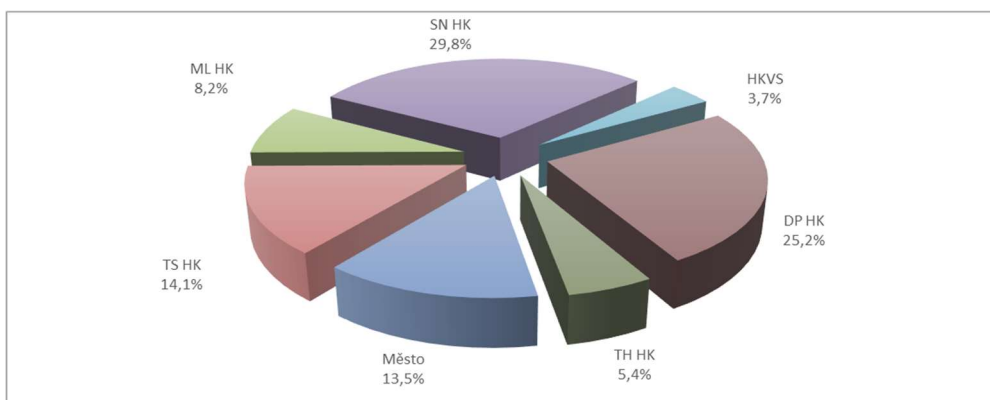
Z pohledu směrnice se investice s finančním majetkem realizují ve třech oblastech. To zahrnuje cash pooling pro běžné účty vedené v Komerční bance, a.s., krátkodobé uložení volných prostředků do depozitních produktů vybraných bankovních institucí a investování do cenných papírů v rámci vytvořeného konzervativního portfolia pod aktivní správou licencované investiční společnosti.

Cash pooling

Principem cash pooling, který využívá město, je **fiktivní sdružování prostředků** deponovaných na běžných účtech. Účelem sdružování je dosažení vyšších úrokových sazeb oproti sazebníkovým, stanoveným pro jednotlivé běžné účty. V případě potřeby tento produkt umožňuje zapojení účtu s debetním zůstatkem, s následnou kompenzací výnosových a nákladových úroků.

Vzhledem k tomu, že se jedná o fiktivní sdružování, je umožněno seskupit nejenom účty města, ale i účty vybraných městských organizací. Počet zapojených účtů byl v roce 2023 navýšen o 2, na celkem 13 účtů, z toho je 6 účtů města a 7 účtů náleží městem zřízeným, popř. ovládaným organizacím. Aktuálně se jedná o Správu nemovitostí Hradec Králové, p.o. (SN HK), Dopravní podnik Hradec Králové, a.s. (DP HK), Technické služby Hradec Králové, p.o. (TS HK), Městské lesy Hradec Králové, a.s. (ML HK), Hradeckou kulturní a vzdělávací společnost s.r.o. (HKVS) a Tepelné hospodářství Hradec Králové, a.s. (TH HK).

Graf č. 1: Podíl subjektů na objemu peněžních prostředků zapojených v cash pooling v roce 2023

Podíly města a jednotlivých organizací na cash poolingové sumě jsou znázorněny v grafu č. 1. Úrokový výnos je připisován jednotlivým zapojeným subjektům vždy k ultimu měsíce, a to dle objemu prostředků, kterými se podílejí právě na cash poolingové sumě, samotné město obdrželo **částku 1,7 mil. Kč**. Měsíční poplatky za poskytnutí této služby ve výši 1,5 tis. Kč, hradí město, přičemž počet zapojených účtů jejich výši neovlivňuje. V září 2023 došlo, z důvodu aktualizace zastaralých ustanovení a kontaktních údajů, ke sjednání dodatku č. 13, přičemž původní smlouva byla sjednána v roce 2008.

Konstrukce úrokové sazby je určována Oznaměním. V roce 2023 byly zůstatky na účtech zapojených do cash poolingů úročeny depozitní sazbou navázanou na referenční sazbu – 2T REPO, vyhlášenou ČNB, a to ve výši 50 % této sazby. Hodnota sazby byla v roce 2023 změněna pouze jednou, a to před koncem kalendářního roku, kdy došlo právě ke snížení referenční sazby ze 7% na 6,75 %. Přehled dosažených hodnot úrokové sazby na cash poolingů města v průběhu roku 2023 je zobrazen v grafu č. 2.

Graf č. 2: Vývoj úrokové sazby na cash pooling v roce 2023 (v p.a.)

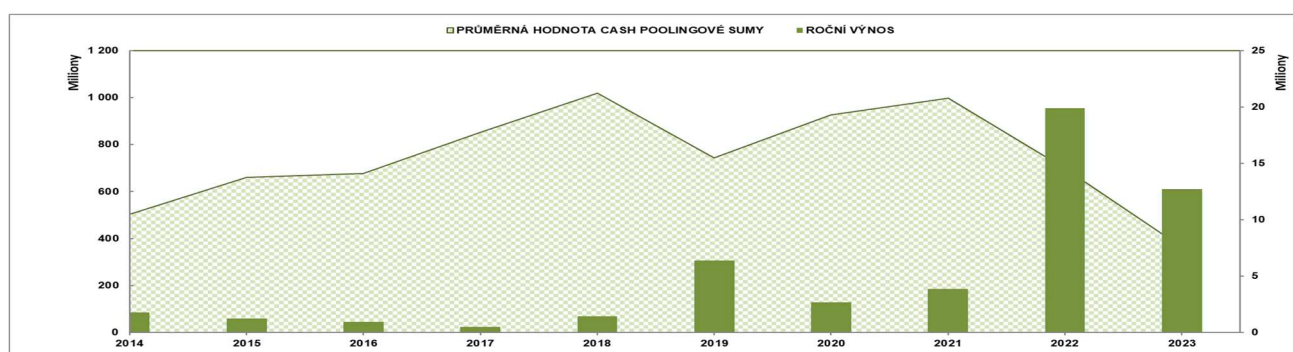

Tabulka č. 1: Průměrná hodnota CP spolu s příslušným ročním výnosem

ROK	PRŮMĚRNÁ HODNOTA CASH POOLINGOVÉ SUMY		PODÍL MĚSTA NA CP SUMĚ	ROČNÍ VÝNOS	
	celkem	z toho město		celkem	z toho město
2014	503 028 146,16 Kč	202 005 851,64 Kč	40%	1 783 270,04 Kč	735 633,39 Kč
2015	661 100 728,11 Kč	298 396 834,13 Kč	45%	1 222 573,50 Kč	552 374,29 Kč
2016	677 834 027,84 Kč	338 224 296,72 Kč	50%	929 247,11 Kč	461 887,17 Kč
2017	852 986 373,21 Kč	499 417 544,32 Kč	59%	500 648,63 Kč	293 701,05 Kč
2018	1 019 247 449,03 Kč	665 446 093,44 Kč	65%	1 427 876,87 Kč	897 004,43 Kč
2019	743 309 172,33 Kč	460 310 188,39 Kč	62%	6 370 736,04 Kč	3 957 642,80 Kč
2020	926 892 482,09 Kč	656 261 984,72 Kč	71%	2 672 030,75 Kč	1 705 997,33 Kč
2021	997 947 842,46 Kč	701 731 474,18 Kč	70%	3 847 188,80 Kč	2 574 136,91 Kč
2022	699 124 379,08 Kč	342 443 128,20 Kč	49%	19 905 827,63 Kč	9 169 399,94 Kč
2023	362 824 106,38 Kč	49 049 992,12 Kč	14%	12 696 960,24 Kč	1 719 479,49 Kč

V tabulce č. 1 jsou uvedeny průměrné hodnoty cash poolingové sumy od roku 2014 spolu s příslušnými ročními výnosy. Jak je patrné z uvedeného přehledu, objem průměrně zapojených prostředků do cash poolingů meziročně klesl na straně města o téměř 86 %, přičemž meziroční výnos poklesl o 81 %. K mírnějšímu poklesu pak došlo i na straně zapojených organizací (- 13 %). Snížení objemu zapojených prostředků na cash poolingů prioritně souvisí s možností jejich umístění do jiných depozitních produktů, na kterých je dosahováno lepšího výnosu.

Graf č. 3: CP suma a roční výnos (grafické znázornění tabulky č.1)

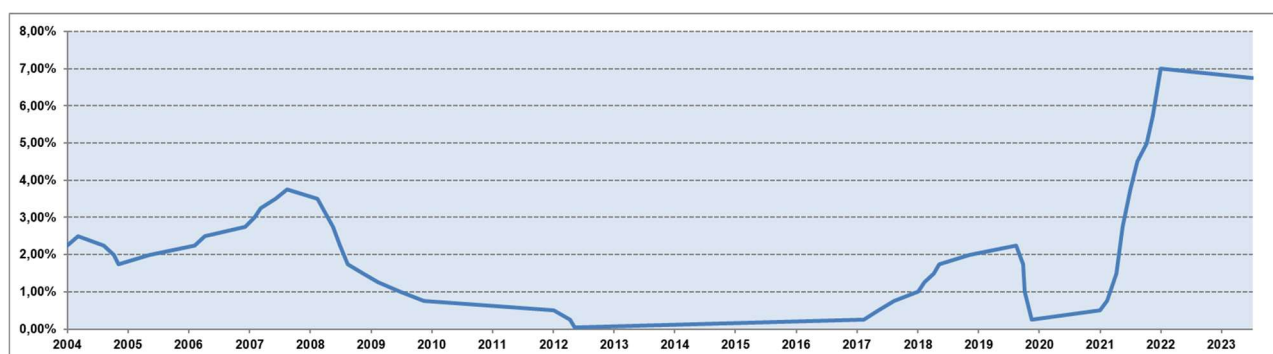

Krátkodobé termínované úložky

V souladu s uvedenou směrnicí je možné u vybraných partnerů, tj. Komerční banky, a.s.; Československé obchodní banky, a.s.; České spořitelny, a.s.; Raiffeisenbank a.s.; UniCredit Bank Czech Republic a.s.; Všeobecné úverové banky, a.s., PPF, a.s. a J&T Banka, a.s., sjednávat krátkodobé termínované depozitní operace, popř. ukládat prostředky na speciální běžné účty. Smyslem těchto transakcí je dosažení lepšího zhodnocení než na cash poolingů i za cenu dočasného omezení disponibility v případě termínových operací (limit směrnice max. 6 měsíců).

Stejně jako v případě cash poolingů, jsou úrokové sazby u depozitních produktů ovlivněny referenčními sazbami vyhlášenými Českou národní bankou, především pak 2T REPO sazbou (její vývoj od roku 2004 je zobrazen v grafu č.4.) Po kulminaci úrokových sazeb v roce 2022, byl očekáván již v roce 2023 spíše pokles. Nicméně k tomuto poklesu došlo až v závěru roku, a tak dosahované sazby nevykazovaly v průběhu roku významné odchylky. Jak bylo uvedeno výše, hodnota dvoutýdenní reposazby byla od června 2022 na úrovni 7 %, od 22. prosince 6,75 %. Maximální výše sjednaných úrokových sazeb na depozitních produktech se pohybovala na úrovni 94 % této sazby.

Graf č. 4: Vývoj REPO sazby od roku 2004 (p.a.)

V průběhu roku bylo využito pro depozitní operace nabídek Komerční banky, Československé obchodní banky, České spořitelny, Raiffeisenbank, a UniCredit Bank Czech Republic. Převážně se jednalo o využití

individuálně úročených účtů, účtů s nastavenou výpovědní lhůtou, a také termínovaných vkladů, včetně „smart“ vkladů, sjednaných za pomoci speciální aplikace. Měsíční průměr takto zhodnocovaných prostředků za období leden až říjen činil téměř 740 mil. Kč. V listopadu došlo k objemu nárůstu na více jak 1 mld. Kč, z důvodu převodu prostředků spravovaných v rámci portfolia, komentář níže. Dosažený výnos v této skupině zhodnocování za rok 2023 představuje **částku 59 mil. Kč**.

Portfolio ČSOB AM a GI CEE

Investiční portfolio města Hradec Králové spravovala od roku 2008 společnost ČSOB Asset Management, a.s. (dále jen správce; CSOB AM), na základě uzavřené Smlouvy o obhospodařování cenných papírů. Správce vzešel z výběrového řízení, které umožňovalo účast pouze kvalifikovaným uchazečům, navíc za podmínky převzetí portfolia cenných papírů sestaveného předchozím správcem. Kritériem byla nejnižší cena, tj. výše odměny, která je závislá pouze na výši zhodnocení investovaných prostředků.

Pro portfolio byla sjednána konzervativní strategie, tzn. že je omezena úroveň ratingu emitentů (hodnocení Moody's na Baa2 a lepší, popř. hodnocení Standard&Poor's na BBB a lepší), a zároveň omezen podíl na jednoho emitenta ve výši 10 % s výjimkou MF ČR, ČNB a EIB a limit pro zastoupení jednotlivých investičních nástrojů (max. 20 % akcií a 30 % na dluhopisy s fixním kupónem se splatností nad 2 roky). Likvidnost peněžních prostředků, tj. doba, za kterou jsou povinni správci v případě potřeby „zpeněžit“ držená finanční aktiva, byla smluvně na 14 dnů.

Celková tržní hodnota investičního portfolia města činila k 1.1.2023 **346 426 tis. Kč**. Tak jak bylo uvedeno ve zprávě za rok 2022, nemělo v průběhu roku 2023 dojít k žádným zásadním změnám ve strategii a pro rok 2023 byl nastaven srovnávací etalon na úrovni 7,28 % p.a. Dosažení této hranice jsme hodnotili spíše jako optimistické. Správcům se dlouhodobě nedařilo překonat nastavenou míru zhodnocení, nicméně jejich výsledky se neodchylovaly od zhodnocení podobně postavených portfolií, tj. od posuzování s výkonností účastnických penzijních fondů, které mají nastavena zákonná pravidla pro nízkou rizikovost investic.

Opakovaně byla správci naznačována potřeba změny smlouvy o obhospodařování včetně potřeby úpravy strategie, jelikož spatřovali neúspěch ve stávajícím nastavení. Změna strategie by znamenala podstatnou změnu smlouvy, a to by znamenalo opětovný výběr poskytovatele, přičemž akceptace většího rizika, z města, dle našeho názoru není přijatelná. Patovou situaci správce vyřešil předáním výpovědi uvedené smlouvy, s tím, že k ukončení poskytování služby dojde k 31.10. 2023. Na konci září bylo 70 % portfolia deponováno v nástrojích peněžního trhu, tj. v repooperacích a depozitech. V říjnu došlo ke zpeněžení většiny držených dluhopisových titulů. Z důvodu nedostatečné výhodnosti prodeje byly dva zbývající dluhopisové tituly v nominální hodnotě 9 mil. Kč převedeny na majetkový účet samotného města a budou pravděpodobně takto drženy do splatnosti (do roku 2028). V listopadu již byla přesunuta většina hotovosti (360,8 mil. Kč) na jiný účet města, nesouvisející s původním portfoliem. Ke konečnému vypořádání a zrušení všech souvisejících účtů došlo v únoru 2024.

Součástí portfolia byly také nástupnické cenné papíry islandských dluhopisů, přičemž k jejich vypořádání má dojít v roce 2030. Na základě expertního ocenění jsou tyto papíry evidovány v majetku města s nulovou hodnotou, jejich skutečná hodnota a případný výnos budou zjištěny při splatnosti. Vzhledem k tomu, že ČSOB byla svěřena plná moc při zastupování města v dané věci, bylo u této banky smluvně zajištěno i poskytování roční evidenční zprávy.

Vzhledem k ukončení obhospodařování v průběhu roku, není roční hodnocení výkonosti plně srovnatelné s předchozími roky. Z posouzení hodnoty portfolia na začátku roku a hodnoty hotovosti a „pozůstalých“ cenných papírů na konci roku, vychází rozdíl částek ve výši **23,6 mil. Kč**, což odpovídá zhodnocení téměř 7 % p.a. U dané smlouvy byla sjednána pouze výkonnostní odměna, vzhledem k dosaženým výsledkům nebyla uplatněna.

V předchozích letech jsme vždy kromě ročního zhodnocení poměřovali také celkovou finanční bilanci, viz tabulka č.2. Jednalo se o prostou rekapitulaci souhrnu vkladů a výběrů od počátku tohoto druhu investování, v porovnání s aktuální tržní hodnotou stávajícího portfolia, resp. možným dopadem do financování rozpočtu města. Rokem 2023 toto hodnocení ukončíme a můžeme konstatovat, že celkový finanční přínos od roku 1999, vykázal kladnou hodnotu 255 mil. Kč, přepočteno na roční výkonnost jedná se o hodnotu 4,1 % p.a.

Tabulka č.2: Přehled vkladů a výběrů za dobu trvání portfolia

ŘÁDEK	HODNOTA	HODNOTA V Kč
A	SOUHRN VKLADŮ od 4. 2.1999	1 008 352 000,00
B	SOUHRN VÝBĚRŮ DO SOUČASNOSTI	-1 254 323 838,74
C (A-B)	ROZDÍL (NEVYBRANÉ VKLADY)	-245 971 838,74
D	TRŽNÍ HODNOTA (CP + ZBYV. HOTOVOST) K 31.12.2023	9 113 807,00
F (D-C)	KONEČNÁ BILANCE	255 085 645,74

V červenci 2022, na základě doručené nabídky a v souladu s rozhodnutím rady města (RM/2022/501) byla sjednána se společností Generali Investments CEE, investiční společnost, a.s. (GI CEE), Smlouva o obhospodařování, jejímž předmětem je „obhospodařování části aktiv v podobě čtrnáctidenních repooperací s pokladničními poukázkami emitovanými ČNB“. Principiálně se jedná o úložky s předem daným výnosem, kryté právě zajišťovacím převodem pokladničních poukázek ČNB v odpovídajícím objemu. Jiné druhy investování pro dané portfolio nejsou povoleny, sjednaný způsob představuje nejkonzervativnější možnou investiční strategii. Výběr vkladu je vázán na dokončení samotné repooperace, tj. maximálně 14 dnů.

Počáteční vklad byl vložen ve výši 100 mil. Kč. K 1.1.2023 mělo toto portfolio již hodnotu 102 536 550 Kč. Po dohodě se správcem, došlo na konci kalendářního roku k dočasnému výběru vkladu, tak aby nemuselo dojít k úhradě nadbytečných poplatků. Vklad byl počátkem roku 2024 opět obnoven. Hodnota portfolia před výběrem činila 109 793 741 Kč, tj. zhodnocení 7,12 % p.a. (**7,295 mil. Kč.**)

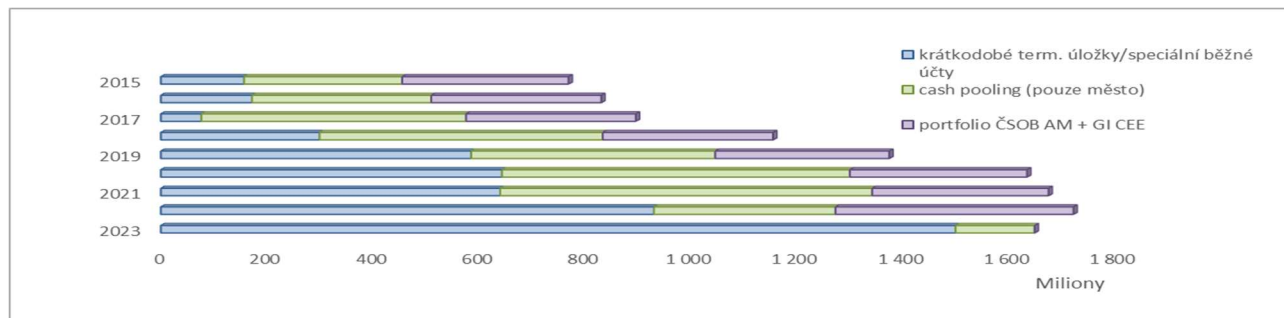
U portfolia je sjednána pevná odměna ve výši 0,1 %, žádné další poplatky nejsou vůči městu uplatňovány. Výše odměny byla uhrazena v lednu 2024 a činí částku 104 285,80 Kč.

Závěrečné shrnutí:

Do systému zhodnocování volných finančních prostředků bylo na konci roku 2023 zapojeno více než 1,6 mld. Kč. Celkový výnos z realizovaných transakcí činil cca 92 mil. Kč. Označení „volné finanční prostředky“ nesouvisí se zapojením do financování rozpočtu města a hodnotou volných zdrojů vyjádřených v Závěrečném účtu města. Jedná se o klasifikaci z pohledu finančních toků, likvidity.

V grafu č. 5 je možné pozorovat mírný obrat v růstu objemu zhodnocovaných prostředků, který souvisel s pomalejším čerpáním rozpočtovaných prostředků v předchozích letech. Dynamika čerpání rozpočtu a související cashflow v roce 2023 trend obrátila a meziročně tedy došlo k mírnému poklesu.

Graf č.5: Poměr jednotlivých produktových skupin od roku 2015

V tabulce č. 3 je znázorněn vývoj vybraných úrokových sazeb od roku 2014. Mimo úrokových sazeb, které byly dosaženy u jednotlivých produktů využívaných městem, uvádíme i monitorované sazby (roční sazba PRIBID, sazba 2T REPO) a procentuální vyjádření míry inflace. Z uvedeného přehledu vyplývá, že v minulosti bylo možné částečně ochránit držené prostředky před inflačním znehodnocením, a to pouze ty, investované do portfolia s rizikovějšími nástroji (smíšená portfolia - držení akcií a dluhopisů). V posledních letech se, v důsledku různých krizových stavů, vedoucích k zásahům centrální banky a související změně chování finančních trhů, nedaří ani tomuto druhu investic.

Tabulka č.3: Přehled vybraných sazeb mezi lety 2014 - 2023

Rok	Zhodnocení PORTFOLIA		Cash pooling sazba (vážený průměr)	Referenční sazby vyhlášené ČNB		Roční míra inflace	Poznámka
	ČSOB AM	GI CEE (od 8/2022)		PRIBID 12M k 1.1.200X (srovnávací etalon portfolio)	2T REPO (průměr)		
2014	1,64%		0,34%	0,17%	0,05%	0,40%	
2015	2,44%		0,19%	0,15%	0,05%	0,30%	
2016	2,43%		0,14%	0%	0,05%	0,70%	neotováno - náhradní etalon 0,46 % p.a.
2017	0,05%		0,06%	0%	0,18%	2,50%	neotováno - náhradní etalon 0,44 % p.a.
2018	0,33%		0,15%	0%	1,10%	2,10%	neotováno - náhradní etalon 0,44 % p.a.
2019	2,18%		0,86%	0%	1,95%	2,80%	neotováno - náhradní etalon 2,28 % p.a.
2020	1,77%		0,29%	0%	0,77%	3,20%	neotováno - náhradní etalon 2,21 % p.a.
2021	-0,38%		0,90%	0%	0,89%	3,80%	neotováno - náhradní etalon 0,49 % p.a.
2022	4,11%	6,61%	2,98%	0%	5,96%	15,10%	neotováno - náhradní etalon 4,46 % p.a.
2023	6,80%	7,12%	3,50%	0%	6,99%	10,70%	neotováno - náhradní etalon 7,28 % p.a.

Jak bylo uvedeno výše, smlouva, na základě níž bylo od roku spravováno portfolio společností ČSOB AM, byla ukončena, a veškeré z ní plynoucí závazky byly v únoru 2024 vypořádány. Část prostředků tohoto portfolia bylo označeno jako prostředky Rizikového pojistného fondu. Tyto prostředky jsou nadále evidovány

odděleně a bude přistoupeno k jejich transformaci do účelové rozpočtové rezervy, tj. krizové rezervy. (Předpoklad projednání změny v orgánech města je spolu se Závěrečným účtem města za rok 2023.)

Portfolio zřízené v průběhu roku 2022 (GI CEE), využívající ke zhodnocování pouze repooperace (100% investice do nástrojů peněžního trhu), bylo založeno spíše jako alternativa ke klasickým depozitním produktům. Očekávaný výnos byl dosažen, a pokud nedojde k významnému poklesu sazeb nebo potřebě zapojení vkladu do cashflow města, bude tato varianta zhodnocování využívána i v následujícím období. V souvislosti s ukončením portfolia vedeného u ČSOB AM, bylo radou města rozhodnuto o možném navýšení vkladu až na částku 400 mil. Kč. O změně strategie pro dané portfolio nyní neuvažujeme.

Změny nejsou plánovány ani pro *cash pooling*. V průběhu roku 2023 došlo k rozšíření zapojených účtů na straně města, začátkem roku 2024, pak na straně zapojených organizací. Sjednaná dohoda umožňuje zařazování a vyřazování dle potřeby, bez vlivu na cenu této služby. Objem zapojených prostředků v následujícím období zůstane pravděpodobně stabilní, k jeho nárůstu by došlo pouze v případě významného poklesu úrokových sazeb u ostatních depozitních produktů, tedy nízké efektivity takto sjednaných vkladů.

V průběhu roku 2023 se stalo zhodnocování finančních prostředků na běžných účtech s individuálním úročením, spořicíh účtech a termínovaných vkladech, sjednocených pod označením *krátkodobé termínované úložky*, dominantním prvkem v naší finanční strategii. Toto uspořádání předpokládáme ponechat i v průběhu roku 2024, přičemž aktuální predikce naznačují další pokles vyhlášených úrokových sazeb. Úměrně tomu bude docházet k úpravám depozitních sazeb, což potenciálně povede k poklesu celkového výnosu, i při zachování stávajícího objemu vkladů.

V loňském roce jsme avizovali úpravu směrnice Směrnici rady města č. 11/2005, o postupech města Hradec Králové při zhodnocování volných peněžních prostředků. Kvůli ukončení portfolia došlo k prodlení v procesu úprav, a tato směrnice bude revidována v roce 2024. Navržené změny se budou soustředit především na aktualizaci vazeb na platné právní předpisy a revizi postupů a smluvních partnerů, případně i strategie investování. Zabezpečení minimálního rizika je pro nás nadále klíčovou prioritou a spočívá v kombinaci obezřetnosti a diverzifikace. Při rozhodování zohledňujeme aktuální ekonomickou situaci, a potenciální nebezpečí na finančních trzích. Celkově se snažíme o zajištění adekvátní likvidity pro plynulé řízení finančních toků města, udržujeme dostatečnou hotovost, abychom byli schopni pružně reagovat na potřeby rozpočtového hospodaření města.